

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12P/34/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820201547
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5820201547.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, v právnej veci navrhovateľky/manželky/matky: F. B. Ľ., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. M. XXX/XX, S., proti odporcovi/manželovi/otcovi: U. Ľ., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom: U. Ľ., nar. XX.XX.XXXX a U. Ľ., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, takto

rozhodol:

I. Manželstvo F. B. Ľ., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, a U. Ľ., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX vo Q.j, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu D., vo zväzku G., ročník XXXX, strana XXX, por. č. X, sa rozvádza.

II. Maloletý U. Ľ., nar. XX.XX.XXXX, a maloletý U. Ľ., nar. XX.XX.XXXX, sa zverujú do osobnej starostlivosti matky.

III. Zastupovať a spravovať majetok maloletých detí sú oprávnení obaja rodičia.

IV. Styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje.

V. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého U. Ľ., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 170,- Eur mesačne, a na výživu maloletého U. Ľ., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 120,- Eur mesačne a to vždy do 15. dňa mesiaca vopred k rukám matky.

VI. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Manželka návrhom na začatie konania doručeným súdu dňa 28.07.2020 žiadala, aby súd manželstvo účastníkov konania rozviedol, a na čas po rozvode zveril mal. deti: U. Ľ., nar. XX.XX.XXXX, a U. Ľ., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky, s tým, že obaja rodičia by mal. deti zastupovali a spravovali ich majetok, zároveň žiadala, aby súd otcovi určil povinnosť prispievať na výživu mal. Jozefa sumou 180 EUR mesačne a mal. Juraja sumou 150 EUR mesačne, vždy vopred do 15. dňa v mesiaci k rukám matky a nahradiť navrhovateľke trovy konania.

2. Manželka svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo s manželom uzatvorili XX.XX.XXXX. Manželstvo uzatvorili takmer po 10-ročnej známosti, pričom z počiatku bolo harmonické. Po tom, čo začal manžel pracovať ako vodič kamiónu, trávili spolu minimum času a vzájomne sa odcudzili. Vyústenie ich odcudzenia spočívalo v tom, že manžel v júli 2018 odišiel zo spoločnej domácnosti a vrátil sa až koncom augusta 2018. Od toho času nenašli konštruktívny dialóg, neustále sa hádali a verbálne na seba útočili.

Manželka na manželovo naliehanie opustila spoločnú domácnosť v auguste 2019. Od toho času žije spolu s mal. deťmi v podnájme v dvojizbovom dome v S..

3. Návrh na začatie konania spolu s poučením a výzvou na vyjadrenie bol manželovi opätovne doručovaný na jedinou zistenú adresu otca, a to Q. Č.. XXX, ktorú aj sám manžel vo vyjadrení pre kolízneho opatrovníka uviedol ako adresu kde žije. Na uvedenej adrese manžel prebral aj súdnu zásielku vo veci sp. zn. 12P/35/2020. Manžel musel vedieť o konaní aj z pohovoru s kolíznym opatrovníkom. Súd za to, že návrh na začatie konania spolu s poučením a výzvou na vyjadrenie bol manželovi doručovaný, a to fikciou doručenia podľa § 116 ods. CSP. Manžel sa v priebehu celého konania k návrhu nevyjadril.

4. Súd vykonal pojednávanie aj bez prítomnosti manžela. Manžel svoju neúčast' na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil. Napriek neúčasti manžela na pojednávaní, mal súd za to, že vykonaným dokazovaním bolo možné náležite zistiť skutkový stav.

5. Uznesením č. k. 12P/34/2020-12 zo dňa 08.10.2020 ustanovil súd maloletým deťom za kolízneho opatrovníka v tomto konaní Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536. Kolízny opatrovník súdu predložil správu zo zisťovania rodinných, bytových a sociálnych pomerov mal. detí zo dňa 26.10.2020. Kolízny opatrovník navrhol zveriť mal. deti do osobnej starostlivosti matky, právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok ponechať obom rodičom a výšku výživného určiť na základe hodnotenia osobných, majetkových a zárobkových pomerov otca a odôvodnených potrieb mal. detí.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich súdny spis a spis sp. zn. 12P/35/2020, vylúchom manželky a kolízneho opatrovníka.

7. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

8. Podľa § 23 ods.2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoďte na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoďte vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

9. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že účastníci konania uzatvorili manželstvo vo Q. dňa XX.XX.XXXX, a toto manželstvo je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu D., vo zväzku G., ročník XXXX, strana XX7, por. č. X. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti: U. a U.. P. žijú od augusta 2019 oddelene, manžel v rodinnom dome vo Q., kde predtým bývala celá rodina, a manželka spolu s mal. deťmi v dvojizbovom byte v S..

10. Na základe vyššie opísaného skutkového stavu súd dospel k názoru, že manželstvo účastníkov konania nie je funkčné, manželka nechce zotrvať v takomto zväzku, manžel sa v konaní pred súdom nevyjadril, preto má súd za to, že svojou pasivitou v tomto konaní neprejavil záujem na pokračovaní manželstva. Manželstvo je dobrovoľným zväzkom dvoch rovnoprávných osôb a pokiaľ jedna z nich si nepraje v ňom zotrvať, nie je možné ani súdnym rozhodnutím jej takúto vôľu vnútiť. Výsledkom by bolo zachovanie manželstva, no toto manželstvo by malo len formálny charakter a neplnilo by účel, ktorý mu prikladá právny poriadok Slovenskej republiky. Súd má preto za to, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Podľa názoru súdu možno za príčinu rozvratu manželstva označiť vzájomné odcudzenie sa.

11. Podľa čl. 5 Zákona o rodine:

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine:

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

Podľa § 32 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy mesiac dopredu.

12. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav: O úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/35/2020 zo dňa 02.02.2021, ktorý sa stal právoplatným a vykonateľným

16.03.2021. Na základe uvedeného rozsudku boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky, právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok bolo ponechané obom rodičom, styk otca s mal. deťmi sa neupravoval, otec bol zaviazaný na úhradu výživného na mal. U. vo výške 170 EUR/mesiac a na mal. U. vo výške 120 EUR/mesiac a otec bol zároveň zaviazaný na úhradu zameškaného výživného. Rodiča mal. detí spolu nežijú od augusta 2019 v jednej domácnosti. Pôvodne všetci žili v rodinnom dome vo Q. Č.. XXX. V tomto dome ostal žiť otec, matka s mal. deťmi žije v súčasnosti v 2-izbovom prenajatom byte v S.. Otec je s deťmi len v telefonickom kontakte, osobne sa takmer vôbec nestýkajú. Celú starostlivosť o mal. deti zabezpečuje matka, otec žiadnym spôsobom neparticipuje na výchove a výžive mal. detí. Za celé obdobie odlúčenia jej otec zaslal ako výživné na deti sumu 1000 EUR. Otec pravdepodobne trpí psychickou poruchou - chronický únavový syndróm. Toto potvrdzuje aj matka a však podľa jej vyjadrení otec odmietal medikamentóznú liečbu a jeho fyzické problémy majú psychosomatický pôvod. Otec o ním tvrdenej chorobe, príp. o dôvode poberania invalidného dôchodku nepredložil žiaden dôkaz. Mal. U. mal v čase rozhodovania súdu 17 rokov a navštevuje druhý ročník gymnázia v S.. Navštevuje psychiatrickú ambulanciu v D.. Mal. U. mal v čase rozhodovania takmer 13 rokov a navštevuje siedmy ročník základnej školy v M.. Vážnejšie choroby matka neuvádza.

13. Po odlúčení rodičov, t.j. od augusta 2019, zabezpečuje osobnú starostlivosť o mal. deti v plnej miere matka. Mal. deti nevyhľadávajú prítomnosť svojho otca, osobne sa nestretávajú, ich kontakt je obmedzený na telefonickú komunikáciu. Mal. deti sú zároveň vo veku kedy už samé vedia rozhodovať o svojich vzťahoch so svojimi rodičmi a vedia jasne vyjadriť svoj názor. Z uvedených dôvodov je zrejmé, že je v najlepšom záujme mal. detí, aby bol zachovaný súčasný stav a mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky.

14. Vo vzťahu k zastupovaniu a správe majetku mal. detí, súd ponechal výkon týchto rodičovských práv a povinností obom rodičom. Napriek minimálnej participácii otca na výchove a výžive mal. detí, súd nemal za potrebné obmedzovať rodičovské práva a povinnosti otca vo vzťahu k zastupovaniu a správe ich majetku.

15. Mal. deti sú vo veku kedy sú dostatočne rozumovo a emocionálne vyspelé na to, aby sami určili, či sa s druhým rodičom budú stretávať, ako aj to v akej intenzite a za akých podmienok by toto stretávanie malo prebiehať. Určovanie presných pravidiel styku a jeho prípadné vynucovanie zo strany otca by mohlo mať len negatívny dopad na mal. deti a ich vzťah k otcovi, súd preto neupravil styk otca s mal. deťmi.

16. Súd zviazal otca na úhradu výživného na mal. deti ako rodiča, ktorému mal. deti neboli zverené do osobnej starostlivosti. Súd akceptoval ako oprávnené výdavky na mal. U. nasledovné výdavky: hygienické potreby: 5 EUR/mesiac, oblečenie a obuv: 30 EUR/mesiac, poistenie so sporením: 17,59 EUR/mesiac, lieky: 10 EUR/mesiac, obedy: 32,20 EUR/mesiac, stužková 70 EUR/rok, cestovné za lekárom (H. - strojček na zuby, D. - psychiater): 10 EUR/mesiac, strojček na zuby: 30 EUR/mesiac, vreckové 30 EUR/mesiac, pomôcky do školy: 15 EUR/mesiac, strava doma: 100 EUR/mesiac, spolu cca 285 EUR/mesiac. Súd akceptoval ako oprávnené výdavky na mal. U. nasledovné výdavky: hygienické potreby: 5 EUR/mesiac, oblečenie a obuv: 30 EUR/mesiac, poistenie so sporením: 17,13 EUR/mesiac, lieky: 5 EUR/mesiac, obedy: 70 EUR/rok, vreckové 20 EUR/mesiac, pomôcky do školy: 10 EUR/mesiac, školné v základnej umeleckej škole: 70/rok, ZRPŠ v základnej umeleckej škole: 10 EUR/rok, strava doma: 90 EUR/mesiac, spolu cca 190 EUR/mesiac. Príjem matky v čistom je cca 1200 EUR/mesiac. Matka okrem iného zabezpečuje aj bývanie pre mal. deti, s čím sú spojené výdavky za nájom bytu: 330 EUR/mesiac a služby spojené s nájomom bytu (internet: 16 EUR/mesiac, a poplatok za odpad: 2,17 EUR/osoba/mesiac) a uhrádza mal. deťom mobilné telekomunikačné služby. Matka spolu s otcom vlastní v bezpodielovom spoluvlastníctve rodinný dom s.č. XXX, k.ú. Q.. Rodinný dom bol postavený v roku 2002, je celý podpivničený, má dve nadzemné podlažia, je kompletne zariadený, pozostáva z 2 obývačiek, 1 veľkej kuchyne, 1 spálne, 2 detských izieb, 2 kúpeľne a samostatného šatníka. Otec je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 177 EUR/mesiac. Z akého dôvodu bol otcovi priznaný tento invalidný dôchodok otec nevysvetlil, neuviedol ani to, akým spôsobom ho toto ochorenie obmedzuje vo výkone zárobkovej činnosti. Z vyjadrení matky a kolízneho opatrovníka v konaní sp. zn. 12P/35/2020 je zrejmé, že otec chodieval pracovať ako mechanik do dielne, avšak výšku príjmu z tejto činnosti sa v konaní nepodarilo zistiť. Otec je výlučným vlastníkom pozemkov pod rodinným domom s.č. XXX a za týmto domom nachádzajúcich sa pozemkov CKN parc. č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X Y. XXXX/X, všetky k. ú. Q., o celkovej výmere XXXX m². Ide o pozemky v zastavanom území obce, bezprostredne za rodinným domom s. č. XXX. Zároveň je otec výlučným vlastníkom rodinného domu s. č. XXX, k.ú. Q..

